

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீவேதவ்யாஸ பகவான் அருளிச்செய்த

ப்ரஹ்மஸூத்ரம்

(பகவத் ராமாநுஜர் அருளிச்செய்த ஸ்ரீபாஷ்யத்தின்படி
பிரிக்கப்பட்டது)

அத்யாயம் - 1 - ஸமந்வய அத்யாயம்

1-1. அயோய வ்யவச்சேத பாதம்
(அஸ்பஷ்டதர ஜீவாதி லிங்க வாக்கிய விசாரம்)

1-1-1. ஜிஜ்ஞாஸா அதிகரணம்

1-1-1 அதாதோ ப்ரஹ்மஜிஜ்ஞாஸா

1-1-2. ஜந்மாதி அதிகரணம்

1-1-2 ஜந்மாதி அஸ்ய யத:

1-1-3. ஸாஸ்த்ர யோநித்வ அதிகரணம்

1-1-3 ஸாஸ்த்ர யோநித்வாத்

1-1-4. ஸமந்வய அதிகரணம்

1-1-4 தத்து ஸமந்வயாத்

1-1-5. ஈக்ஷதி அதிகரணம்

1-1-5 ஈக்ஷதேர் ந அஸப்தம்

1-1-6 கௌணஸ் சேத் ந ஆத்ம ஸப்தாத்

1-1-7 தந் நிஷ்டஸ்ய மோக்ஷ உபதேஸாத்

1-1-8 ஹேயத்வா வசநாத் ச

1-1-9 ப்ரதிஜ்ஞா விரோதாத்

1-1-10 ஸ்வாப்யயாத்

1-1-11 கதி ஸாமாந்யாத்

1-1-12 ஸ்ருதத்த்வாத் ச

1-1-6. ஆநந்தமய அதிகரணம்

1-1-13 ஆநந்தமயோ அப்யாஸாத்

1-1-14 விகாரஸப்தாந் ந இதி சேத் ந ப்ராசுர்யாத்

1-1-15 தத்தேது (ஹேது) வ்யபதேஸாத் ச

1-1-16 மாந்த்ர வர்ணிகம் ஏவ ச கீயதே

1-1-17 ந இதரோ அநுபபத்தே:

- 1-1-18 பேத வ்யபதேஸாத் ச
 1-1-19 காமாத் ச ந அநுமாந அபேக்ஷா
 1-1-20 அஸ்மிந் அஸ்ய ச தத் யோகம் ஸாஸ்தி

1-1-7. அந்த: அதிகரணம்

- 1-1-21 அந்தஸ் தத் தர்மோபதேஸாத்
 1-1-22 பேத வ்யபதேஸாத் ச அந்ய:

1-1-8. ஆகாஸ அதிகரணம்

- 1-1-23 ஆகாஸத் தல்லிங்காத்

1-1-9. ப்ராண அதிகரணம்

- 1-1-24 அத ஏவ ப்ராண:

1-1-10. ஜ்யோதி: அதிகரணம்

- 1-1-25 ஜ்யோதிஸ் சரண அபிதாநாத்
 1-1-26 சந்தோ அபிதாநாந் ந இதி சேத் ந ததா சேதோர்ப்பண நிகமாத் ததா ஹி
 தர்ஸநம்
 1-1-27 பூதாதிபாத வ்யபதேஸ உபபத்தேஸ்ச ஏவம்
 1-1-28 உபதேஸ பேதாந் ந இதி சேத் ந உபய அஸ்மிந் அபி அவிரோதாத்

1-1-11. இந்த்ரப்ராண அதிகரணம்

- 1-1-29 ப்ராணஸ் ததா அநுகமாத்
 1-1-30 ந வக்தூர் ஆத்ம உபதேஸாத் இதி சேத அத்யாத்ம ஸம்பந்த பூமா ஹ்யஸ்மிந்
 1-1-31 ஸாஸ்த்ரத்ருஷ்ட்யா து உபதேஸோ வாமதேவவத்
 1-1-32 ஜீவ முக்யப்ராண லிங்காத் ந இதி சேத் ந உபஸா த்ரைவித்யாத்
 ஆச்ரீதத்வாத் இஹ தத் யோகாத்

1-2. அந்யயோக வ்யவச்சேத பாதம் (அஸ்பஷ்ட ஜீவாதி லிங்க வாக்கிய விசாரம்)

1-2-1. ஸர்வத்ர ப்ராஸித்தி அதிகரணம்

- 1-2-1 ஸர்வத்ர ப்ராஸித்த உபதேஸாத்
 1-2-2 விவக்ஷித குண உபபத்தேஸ்ச
 1-2-3 அநுப பத்தேஸ் து ந ஸாரீர:
 1-2-4 கர்ம கர்த்ரு வ்யபதேஸாத் ச
 1-2-5 ஸப்த விஸேஷாத்
 1-2-6 ஸம்ருதேஸ்ச
 1-2-7 அர்ப்ப கௌகஸ்த்வாத் தத் வ்யபதேஸாத் ச நேதி சேத் ந நிசாய்யத்வாத்
 ஏவம் வ்யோமவத் ச
 1-2-8 ஸம்போக ப்ராப்திர் இதி சேத் ந வைஸேஷ்யாத்

1-2-2. அத்தா அதிகரணம்

- 1-2-9 அத்தா சராசர க்ரஹணாத்
- 1-2-10 ப்ரகரணாத் ச
- 1-2-11 குஹாம் ப்ரவிஷ்டௌ ஆத்மாநௌ ஹி தத் தர்ஸநாத்
- 1-2-12 விஸேஷணாத் ச

1-2-3. அந்தர அதிகரணம்

- 1-2-13 அந்தர உபபத்தே:
- 1-2-14 ஸ்தாநாதி வ்யபதேஸாத் ச
- 1-2-15 ஸுக விஸிஷ்ட அபிதாநாத் ஏவ ச
- 1-2-16 அத ஏவ ச ஸ ப்ரஹ்ம
- 1-2-17 ஸ்ருத உபநிஷத் கத்ய அபிதாநாத் ச
- 1-2-18 அநவஸ்திதேர் அஸம்பவாத் ச ந இதர:

1-2-4. அந்தர்யாமீ அதிகரணம்

- 1-2-19 அந்தர்யாமி அதிதைவ அதிலோகாதிஷு தத் தர்ம வ்யபதேஸாத்
- 1-2-20 ந ச ஸ்மார்தம் அதத் தர்மாபிலாபாத் ஸாரீர: ச
- 1-2-21 உபயே அபி ஹி பேதேந ஏநம் அதீயதே

1-2-5. அத்ருஸ்யத்வாதி குணக அதிகரணம்

- 1-2-22 அத்ருஸ்யத்வாத் அதி குணகோ தர்மோக்தே:
- 1-2-23 விஸேஷண பேத வ்யபதேஸாப்யாம் ச ந இதரௌ
- 1-2-24 ரூப உபந்யாஸாத் ச

1-2-6. வைஸ்வாநர அதிகரணம்

- 1-2-25 வைஸ்வாநர: ஸாதாரண ஸப்த விஸேஷாத்
- 1-2-26 ஸ்மர்யமாணம் அநுமாநம் ஸ்யாத் இதி
- 1-2-27 சப்தாதிப்ய: அந்த: ப்ரதிஷ்டாநாத் ச நேதி சேத் ந ததா த்ருஷ்டி உபதேசாத் அஸம்பவாத் புருஷம் அபி ச ஏநம் அதீயதே
- 1-2-28 அத ஏவ ந தேவதா பூதம் ச
- 1-2-29 ஸாக்ஷாத் அபி அவிரோதம் ஜைமிநி:
- 1-2-30 அபிவ்யக்தேர் இதி ஆஸ்மரத்ய:
- 1-2-31 அநுஸ்ம்ருதேர் பாதரி:
- 1-2-32 ஸம்பத்தேர் இதி ஜைமிநிஸ் ததா ஹி தர்ஸயதி
- 1-2-33 ஆமநந்தி ச ஏநம் அஸ்மிந்

**1-3. அந்யயோக வ்யவச்சேத பாதம்
(ஸ்பஷ்ட ஜீவாதி லிங்க வாக்கிய விசாரம்)**
1-3-1. த்யுப்வாதி அதிகரணம்

- 1-3-1 த்யுப்வாதி ஆயதநம் ஸ்வ ஸப்தாத்
- 1-3-2 முக்தோ உபஸ்ருப்ய வ்யபதேஸாத்
- 1-3-3 ந அநுமாநம் அதச்சப்தாத் ப்ராண ப்ருச்ச
- 1-3-4 பேத வ்யபதேஸாத்

1-3-5 ப்ரகரணாத்
1-3-6 ஸ்திதி அதநாப்யாம் ச

1-3-2. பூமா அதிகரணம்

1-3-7 பூமா ஸம்ப்ரஸாதாத் தத் உபதேஸாத்
1-3-8 தர்மோபபத்தேஸ்ச

1-3-3. அக்ஷர அதிகரணம்

1-3-9 அக்ஷரம் அம்பராந்த த்ருதே:
1-3-10 ஸா ச ப்ரஸாஸநாத்
1-3-11 அந்யபாவ வ்யாவ்ருத்தேஸ்ச

1-3-4. ஈக்ஷதி கர்ம அதிகரணம்

1-3-12 ஈக்ஷதி கர்ம வ்யபதேஸாத் ஸ:

1-3-5. தஹர அதிகரணம்

1-3-13 தஹர உத்தரேப்ய:
1-3-14 கதிஸப்தாப்யாம் ததா ஹி த்ருஷ்டம் லிங்கம் ச
1-3-15 த்ருதேஸ்ச மஹிம்நோ அஸ்யாஸமிந் உபலப்தே:
1-3-16 ப்ரஸித்தேஸ்ச
1-3-17 இதர பராமர்ஸாத் ஸ இதி சேத் ந அஸம்பவாத்
1-3-18 உத்தராச்சேத் ஆவிர்பூத ஸ்வரூபஸ்து
1-3-19 அந்யார்தஸ்ச பராமர்ஸ:
1-3-20 அல்பஸ்ருதேர் இதி சேத் தத் உக்தம்
1-3-21 அநுக்ருதேஸ் தஸ்ய ச
1-3-22 அபி ச ஸமர்யதே

1-3-6. ப்ரமித அதிகரணம்

1-3-23 ஸப்தாத் ஏவ ப்ரமித:
1-3-24 ஹ்ருதி அபேக்ஷயா து மநுஷ்ய அதிகாரத்வாத்

1-3-7. தேவதா அதிகரணம்

1-3-25 தத் உபர்யபி பாதராயண: ஸம்பவாத்
1-3-26 விரோத: கர்மணீதி சேத் ந அநேக ப்ரதிபத்தேர் தர்ஸநாத்
1-3-27 ஸப்த இதி சேத் ந அத: ப்ரபவாத் ப்ரத்யக்ஷ அநுமாநாப்யாம்
1-3-28 அத ஏவ ச நித்யத்வம்
1-3-29 ஸமாந நாம ரூபத்வாத் ச ஆவ்ருத்தௌ அபி அவிரோத: தர்ஸநாத் ஸம்ருதே:
ச

1-3-8. மது அதிகரணம்

1-3-30 மத்வாதிஷு அஸம்பவாத் அநதிகாரம் ஜைமிநி:
1-3-31 ஜ்யோதிஷி பாவாச்ச
1-3-32 பாவம் து பாதராயணோ அஸ்தி ஹி

1-3-9. அபஸூத்ர அதிகரணம்

- 1-3-33 ஸுகஸ்ய தத் அநாதர ஸ்ரவணாத் ததா த்ரவணாத் ஸூச்யதே ஹி
- 1-3-34 கூத்ரீயத்வ கதேஸ்ச
- 1-3-35 உத்தரத்ர சைத்ர ரதேந லிங்காத்
- 1-3-36 ஸம்ஸ்கார பராமர்ஸாத் தத் அபாவாபி லாபாச்ச
- 1-3-37 தத் அபாவ நிர்தாரணே ச ப்ரவ்ருத்தே:
- 1-3-38 ஸ்ரவணாத் அத்யயந அர்த ப்ரதிஷேதாத்
- 1-3-39 ஸ்ம்ருதேஸ்ச

1-3-6. ப்ரமித அதிகரண ஸேஷம் (எஞ்சிய பகுதி)

- 1-3-40 கம்பநாத்
- 1-3-41 ஜ்யோதிர் தர்ஸநாத்

1-3-10. அர்தாந்தரத்வ அதி வ்யபதேஸ அதிகரணம்

- 1-3-42 ஆகாஸோ அர்தாந்தரத்வாதி வ்யபதேஸாத்
- 1-3-43 ஸூஷுப்தி அத்க்ராந்த்யோர் பேதேந
- 1-3-44 பத்யாதி ஸப்தேப்ய:

**1-4. அந்யயோக வ்யவச்சேத பாதம்
(ஸ்பஷ்டதர ஜீவாதி லிங்க வாக்கிய விசாரம்)****1-4-1. ஆநுமாநிக அதிகரணம்**

- 1-4-1 ஆநுமாநிகம் அபி ஏகேஷாம் இதி சேத் ந சரீர ரூபக விந்யஸ்த க்ருஹீதே:
தர்சயதி ச
- 1-4-2 ஸூக்ஷ்மம் து தத் அர்ஹத்வாத்
- 1-4-3 தத் அதீநத்வாத் அர்தவத்
- 1-4-4 ஜ்ஞேயத்வா வசநாத் ச
- 1-4-5 வததீ இதி சேத் ந ப்ராஜ்ஞோ ஹி ப்ரகரணாத்
- 1-4-6 த்ரயாணாம் ஏவ ச ஏவம் உபந்யாஸ: ப்ரஸ்நஸ்ச
- 1-4-7 மஹத்வச்ச

1-4-2. சமஸ அதிகரணம்

- 1-4-8 சமஸவத் அவிஸேஷாத்
- 1-4-9 ஜ்யோதிர் உபக்ரமா து ததாஹ்ய தீயத ஏகே
- 1-4-10 கல்பந உபதேஸாத் ச மத்வாதி வத விரோத:

1-4-3. ஸங்க்ய உபஸங்க்ரஹ அதிகரணம்

- 1-4-11 ந ஸங்க்ய உபஸங்க்ரஹாத் அபி நாநா பாவாத் அதிரேகாச்ச
- 1-4-12 ப்ராணாதயோ வாக்ய ஸேஷாத்
- 1-4-13 ஜ்யோதிஷா ஏகேஷாம் அஸதி அந்நே

1-4-4. காரணத்வ அதிகரணம்

- 1-4-14 காரணத்வேந சாகாஸாதிஷு யதா வ்யபதிஷ்டோக்தே:
- 1-4-15 ஸமாகர்ஷாத்

1-4-5. ஜகத்வாசித்வ அதிகரணம்

- 1-4-16 ஜகத்வாசித்வாத்
 1-4-17 ஜீவமுக்யப்ராணலிங்காந்நேதி சேத் தத் வ்யாக்யாதம்
 1-4-18 அந்யார்தம் து ஜைமிநி: ப்ரஸ்நவ்யாக்யாநாப்யாமபி ...

1-4-6. வாக்ய அந்வய அதிகரணம்

- 1-4-19 வாக்ய அந்வயாத்
 1-4-20 ப்ரதிஜ்ஞா ஸித்தேர் லிங்கம் ஆஸ்மரத்ய:
 1-4-21 உத்க்ரமிஷ்யத ஏவம் பாவாதி இதி ஓளடுலோமி:
 1-4-22 அவஸ்திதேரிதி காஸக்ருத்ஸ்ந:

1-4-7. ப்ரக்ருதி அதிகரணம்

- 1-4-23 ப்ரக்ருதிஸ்ச ப்ரதிஜ்ஞா த்ருஷ்டாந்த அநுபரோதாத்
 1-4-24 அபித்யோபதேஸாத் ச
 1-4-25 ஸாக்ஷாத் ச உபய ஆம்நாநாத்
 1-4-26 ஆத்ம க்ருதே:
 1-4-27 பரிணாமாத்
 1-4-28 யோநிஸ்ச ஹி கீயதே

1-4-8. ஸர்வ வ்யாக்யாந அதிகரணம்

- 1-4-29 ஏதேந ஸர்வே வ்யாக்யாதா வ்யாக்யாதா:

அத்யாயம் - 2 - அவிரோத அத்யாயம்**2-1. ஸ்ம்ருதி பாதம்****2-1-1. ஸ்ம்ருதி அதிகரணம்**

- 2-1-1 ஸ்ம்ருதி அநவகாச தோஷ ப்ரஸங்க: இதி சேத் ந அந்ய ஸ்ம்ருதி அநவகாச தோஷ ப்ரஸங்காத்
 2-1-2 இதரேஷாம் ச அநுபலப்தே:

2-1-2. யோக ப்ரத்யுக்தி அதிகரணம்

- 2-1-3 ஏதேந யோக: ப்ரத்யுக்த:

2-1-3. விலக்ஷணத்வ அதிகரணம்

- 2-1-4 ந விலக்ஷணத்வாத் அஸ்ய ததாத்வம் ச ஸப்தாத்
 2-1-5 அபிமாநி வ்யபதேஸஸ் து விஸேஷ அநுகதிப்யாம்
 2-1-6 த்ருஸ்யதே து
 2-1-7 அஸத் இதி சேத் ந ப்ரதிஷேத மாத்ரத்வாத்
 2-1-8 அபீதௌ தத்வத் ப்ரஸங்காத் அஸமஞ்ஜஸம்
 2-1-9 ந து த்ருஷ்டாந்த பாவாத்
 2-1-10 ஸ்வபக்ஷ தோஷாச்ச

2-1-11 தர்கா ப்ரதிஷ்டாநாத் அபி

2-1-12 அந்யதா அநுமேயம் இதி சேத் ஏவம் அபி அநிர்மோக்ஷ ப்ரஸங்க:

2-1-4. ஸிஷ்ட அபரிக்ரஹ அதிகரணம்

2-1-13 ஏதேந ஸிஷ்ட அபரிக்ரஹா அபி வ்யாக்யாதா:

2-1-5. போக்த்ரு ஆபத்தி அதிகரணம்

2-1-14 போக்த்ராபத்தே: அவிபாக: சேத் ஸ்யாத் லோகவத்

2-1-6. ஆரம்பண அதிகரணம்

2-1-15 தத் அநந்யத்வம் ஆரம்பண ஸப்தாதிப்ய:

2-1-16 பாவே ச உபலப்தே:

2-1-17 ஸத்த்வாத் ச அபரஸ்ய

2-1-18 அஸத் வ்யபதேஸாத் ந இதி சேத் ந தர்மாந்தரேண வாக்யா ஸேஷாத் யுக்தே: சப்தாந்தராச்ச

2-1-19 படவச்ச

2-1-20 யதா ச ப்ராணாதி:

2-1-7. இதர வ்யபதேஸ அதிகரணம்

2-1-21 இதர வ்யபதேஸாத் ஹிதாகரணாதி தோஷ ப்ரஸக்தி:

2-1-22 அதிகம் து பேத நிர்தேஸாத்

2-1-23 அஸ்மாதிவத் ச தத் அநுபபத்தி:

2-1-8. உபஸம்ஹார தர்ஸந அதிகரணம்

2-1-24 உபஸம்ஹார தர்ஸநாத் ந இதி சேத் ந க்ஷீரவத் ஹி

2-1-25 தேவாதிவத் அபி லோகே

2-1-9. க்ருத்ஸ்ந ப்ரஸக்தி அதிகரணம்

2-1-26 க்ருத்ஸ்ந ப்ரஸக்தி: நிரவயவத்வ ஸப்த கோபோ வா

2-1-27 ஸ்ருதேஸ் து ஸப்த மூலத்வாத்

2-1-28 ஆத்மநி ச ஏவம் விசித்ராத் ச ஹி

2-1-29 ஸ்வபக்ஷ தோஷாச்ச

2-1-30 ஸர்வோ பேதா ச தத் தர்ஸநாத்

2-1-31 விகரணத்வாந் ந இதி சேத் தத் உக்தம்

2-1-10. ப்ரயோஜநத்வ அதிகரணம்

2-1-32 ந ப்ரயோஜநவத்த்வாத்

2-1-33 லோகவத் து லீலா கைவல்யம்

2-1-34 வைஷம்ய நைர்க்ருண்யே ந ஸாபேக்ஷத்வாத் ததா ஹி தர்ஸயதி

2-1-35 ந கர்ம அவிபாகாத் இதி சேத் ந அநாதித்வாத் உபபத்யதே ச அபி உபலப்யதே ச

2-1-36 ஸர்வ தர்ம உபபத்தேஸ்ச

2-2. தர்க்க பாதம்

2-2-1. ரசநா அநுபபத்தி அதிகரணம்

- 2-2-1 ரசநா அநுபபத்தேஸ்ச ந அநுமாநம் ப்ரவ்ருத்தேஸ்ச
- 2-2-2 பயோ அம்புவத் சேத் தத்ராபி
- 2-2-3 வ்யதிரேக அநவஸ்திதேஸ்ச அநபேக்ஷத்வாத்
- 2-2-4 அந்யத்ர அபாவாத் ச ந த்ருணாதிவத்
- 2-2-5 புருஷ அஸ்மவத் இதி சேத் ததாபி
- 2-2-6 அங்கித்வ அநுபபத்தேஸ்ச
- 2-2-7 அந்யதா அநுமிதௌ ச ஜ்ஞஸக்தி வியோகாத்
- 2-2-8 அபி உபகமேபி அர்த்த அபாவாத்
- 2-2-9 விப்ரதிஷேதாச்ச அஸமஞ்ஜஸம்

2-2-2. மஹத் தீர்க அதிகரணம்

- 2-2-10 மஹத் தீர்கவத்வா ஹ்ரஸ்வ பரிமண்டலாப்யாம்
- 2-2-11 உபயதா அபி ந கர்மாத: தத் அபாவ:
- 2-2-12 ஸமவாய அப்யுபகமாத் ச ஸாம்யாத் அநவஸ்திதே:
- 2-2-13 நித்யமேவ ச பாவாத்
- 2-2-14 ரூபாதி மத்த்வாத் ச விபர்யயோ தர்ஸநாத்
- 2-2-15 உபயதா ச தோஷாத்
- 2-2-16 அபரிக்ரஹாத் ச அத்யந்தம் அநபேக்ஷா

2-2-3. ஸமுதாய அதிகரணம்

- 2-2-17 ஸமுதாய உபயஹேதுகே அபி தத் அப்ராப்தி:
- 2-2-18 இதரேதர ப்ரத்யயத்வாத் உபபந்நம் இதி சேத் ந ஸங்காதபாவா நிமித்தத்வாத்
- 2-2-19 உத்த உத்பாதே ச பூர்வ நிரோதாத்
- 2-2-20 அஸதி ப்ரதிஜ்ஞோபரோதோ யௌகபத்யம அந்யதா
- 2-2-21 ப்ரதி ஸங்க்யா அப்ரதி ஸங்க்யா நிரோத அப்ராப்தி: அவிச்சேதாத்
- 2-2-22 உபயதா ச தோஷாத்
- 2-2-23 ஆகாஸே ச அவிஸேஷாத்
- 2-2-24 அநுஸ்ம்ருதேஸ்ச
- 2-2-25 ந அஸதோ த்ருஷ்டத்வாத்
- 2-2-26 உதாஸீநாநாம் அபி ச ஏவம் ஸித்தி:

2-2-4. உபலப்தி அதிகரணம்

- 2-2-27 நாபாவ உபலப்தே:
- 2-2-28 வைதர்ம்யாத் ச ந ஸ்வப்நாதிவத்
- 2-2-29 ந பாவோ அநுபலப்தே:

2-2-5. ஸர்வதா அநுபபத்தி அதிகரணம்

- 2-2-30 ஸர்வதா அநுபபத்தேஸ்ச

2-2-6. ஏகஸ்மிந் அஸம்பவ அதிகரணம்

- 2-2-31 ந ஏகஸ்மிந் அஸம்பவாத்
 2-2-32 ஏவம் ச ஆத்மா கார்த்ஸ்ந்யம்
 2-2-33 ந ச பர்யாயாத் அபி அவிரோதோ விகாராதிப்ய:
 2-2-34 அந்த்யாவஸ்திதேஸ்ச உபய நித்யத்வாத் அவிஸேஷ:

2-2-7. பசுபதி அதிகரணம்

- 2-2-35 பத்யுர் அஸமஞ்ஜ ஸ்யாத்
 2-2-36 அதிஷ்டாந அநுபபத்தேஸ்ச
 2-2-37 கரணவத் சேத் ந போகாதிப்ய:
 2-2-38 அந்தவத்த்வம் அஸர்வஜ்ஞதா வா

2-2-8. உத்பத்தி அஸம்பவ அதிகரணம்

- 2-2-39 உத்பத்தி அஸம்பவாத்
 2-2-40 ந ச கர்து: கரணம்
 2-2-41 விஜ்ஞாந அதி பாவே வா தத் அப்ரதிஷேத:
 2-2-42 விப்ரதிஷேதாத் ச

2-3. வியத் பாதம்**2-3-1. வியத் அதிகரணம்**

- 2-3-1 ந வியத் அஸ்ருதே:
 2-3-2 அஸ்தி து
 2-3-3 கௌண்ய ஸம்பவாத் ஸப்தாச்ச
 2-3-4 ஸ்யாத் ச ஏகஸ்ய ப்ரஹ்ம ஸப்தவத்
 2-3-5 ப்ரதிஜ்ஞா ஹாநி: அவ்யதிரேகாத்
 2-3-6 ஸப்தேப்ய:
 2-3-7 யாவத் விகாரம் து விபாகோ லோகவத்
 2-3-8 ஏதே ந மாதரிஸ்வா வ்யாக்யாத:
 2-3-9 அஸம்பவஸ் து ஸதோ அநுபபத்தே:

2-3-2. தேஜ: அதிகரணம்

- 2-3-10 தேஜோ தஸ் ததாஹி ஆஹ
 2-3-11 ஆப:
 2-3-12 ப்ருதிவீ
 2-3-13 அதிகார ரூப ஸப்தாந்தரேப்ய:
 2-3-14 ததபி த்யாநாத் ஏவ து தல்லிங்காத் ஸ:
 2-3-15 விபர்யயேண து க்ரமோ அத உபபத்யதே ச
 2-3-16 அந்தரா விஜ்ஞாந மநஸீ க்ரமேண தல்லிங்காத் இதி சேத் ந அவிஸேஷாத்
 2-3-17 சராசர வ்யாபாஸ்ரய து ஸ்யாத் தத் வ்யபதேஸாத: அபாக்த: தத் பாவபாவித்வாத்

2-3-3. ஆத்மா அதிகரணம்

- 2-3-18 ந ஆத்மா ஸ்ருதேர் நித்யத்வாத் ச தாப்ய:

2-3-4. ஜ்ஞ: அதிகரணம்

- 2-3-19 ஜ்ஞோsத ஏவ
 2-3-20 உத்க்ராந்தி கதி ஆகதீநாம்
 2-3-21 ஸ்வாத்மநா ச உத்தரயோ:
 2-3-22 ந அணுர் அத: ச்ருதேரிதி சேத் ந இதர அதிகாராத்
 2-3-23 ஸ்வ ஸப்தோந்மாநாப்யாம் ச
 2-3-24 அவிரோதஸ் சந்தநவத்
 2-3-25 அவஸ்திதி வைஸேஷ்யாத் இதி சேத் ந அப்யுபகமாத் ஹ்ருதி ஹி
 2-3-26 குணாத் வா ஆலோகவத்
 2-3-27 வ்யதிரேக: கந்தவத் ததா ச தர்ஸயதி
 2-3-28 ப்ருதக் உபதேஸாத்
 2-3-29 தத் குண ஸாரத்வாத் து தத் வ்யபதேஸ: ப்ராஜ்ஞவத்
 2-3-30 யாவத் ஆத்மபாவித்வாத் ச ந தோஷஸ் தத் தர்ஸநாத்
 2-3-31 பும்ஸ்த்வாதிவத் அஸ்ய ஸதோஸ்பிவ்யக்தி யோகாத்
 2-3-32 நித்ய உபலப்தி அநுபலப்தி ப்ரஸங்க: அந்யதர அநியமோ வா அந்யதா

2-3-5. கர்த்ரு அதிகரணம்

- 2-3-33 கர்தா ஸாஸ்த்ர அர்த்தவத்வாத்
 2-3-34 உபாதாநாத் விஹார: உபதேஸாத்
 2-3-35 வ்யபதேஸாத் ச க்ரியாயாம் ந சேத் நிர்தேஸ விபர்யய:
 2-3-36 உபலப்திவத் அநியம:
 2-3-37 ஸக்தி விபர்யயாத்
 2-3-38 ஸமாத்ய பாவாத் ச
 2-3-39 யதா ச தக்ஷோபயதா

2-3-6. பர ஆயத்த அதிகரணம்

- 2-3-40 பராத்து தத் ச்ருதே:
 2-3-41 க்ருத ப்ரயத்ந அபேக்ஷஸ்து விஹித ப்ரதிஷித்தா வையர்த்யாதிப்ய:

2-3-7. அம்ஸ அதிகரணம்

- 2-3-42 அம்ஸோ நாநா வ்யபதேஸாத் அந்யதா ச அபி தாஸ கிதவாதித்வம்
 அதீயதே ஏகே
 2-3-43 மந்த்ர வர்ணாத்
 2-3-44 அபி ச ஸ்மர்யதே
 2-3-45 ப்ரகாஸாதிவத் து ந ஏவம் பர:
 2-3-46 ஸ்மரந்தி ச
 2-3-47 அநுஜ்ஞா பரிஹாரௌ தேஹ ஸம்பந்தாத் ஜ்யோதிர் ஆதிவத்
 2-3-48 அஸந்ததேஸ்ச அவ்யதிகர:
 2-3-49 ஆபாஸ ஏவ ச
 2-3-50 அத்ருஷ்டா நியமாத்
 2-3-51 அபிஸந்த்யாதிஷு அபி ச ஏவம்
 2-3-52 ப்ரதேஸ பேதாத் இதி சேத் ந அந்தர் பாவாத்

2-4. ப்ராண பாதம்

2-4-1. ப்ராண உத்பத்தி அதிகரணம்

- 2-4-1 ததா ப்ராணா:
- 2-4-2 கௌண்ய ஸம்பவாத் தத் ப்ராக் ஸ்ருதேஸ்ச
- 2-4-3 தத் பூர்வகத்வாத் வாச:

2-4-2. ஸப்தகதி அதிகரணம்

- 2-4-4 ஸப்த கதே: விஸேஷிதத்வாத் ச
- 2-4-5 ஹஸ்தா தயஸ்து ஸ்திதே அதோ ந ஏவம்

2-4-3. ப்ராண அணுவத்வ அதிகரணம்

- 2-4-6 அணவஸ்ச
- 2-4-7 ஸ்ரேஷ்டஸ்ச

2-4-4. வாயு க்ரியா அதிகரணம்

- 2-4-8 ந வாயுக்ரியே ப்ருதக் உபதேஸாத்
- 2-4-9 சக்ஷுராதிவத் து தத் ஸஹ ஸிஷ்ட்யாதிப்ய:
- 2-4-10 அகரணத்வாத் ச ந தோஷ: ததா ஹி தர்ஸயதி
- 2-4-11 பஞ்சவ்ருத்தி: மநோவத் வ்யபதிஸ்யதே

2-4-5. ஸ்ரேஷ்ட அணுவத்வ அதிகரணம்

- 2-4-12 அணுஸ்ச

2-4-6. ஜ்யோதி: ஆதி அதிஷ்டாந அதிகரணம்

- 2-4-13 ஜ்யோதிராதி அதிஷ்டாநம் து தத் ஆமநநாத் ப்ரணவதா ஸப்தாத்
- 2-4-14 தஸ்ய ச நித்யத்வாத்

2-4-7. இந்த்ரிய அதிகரணம்

- 2-4-15 த இந்த்ரியாணி தத் வ்யபதேஸாத் அந்யத்ர ஸ்ரேஷ்டாத்
- 2-4-16 பேத ஸ்ருதே: வைலக்ஷண்யாத் ச

2-4-8. ஸம்ஜ்ஞா மூர்த்தி க்லுப்தி அதிகரணம்

- 2-4-17 ஸம்ஜ்ஞா மூர்த்தி க்லுப்திஸ்து த்ரிவ்ருத் குர்வத உபதேஸாத்
 - 2-4-18 மாம்ஸாதி பெளமம் யதா ஸப்தம் இதரயோஸ்ச
 - 2-4-19 வைஸேஷ்யாத் து தத் வாத: தத் வாத:
-

அத்யாயம் - 3 - ஸாதந அத்யாயம்

3-1. வைராக்ய பாதம்

3-1-1. தத் அந்தர ப்ரதிபத்தி அதிகரணம்

- 3-1-1 தத் அந்தர ப்ரதிபத்தெள ரம்ஹதி ஸம்பரிஷ்வக்த: ப்ரஸ்ந நிரூபணாப்யாம்
 3-1-2 த்ர்யாத்மகத்வாத் து பூயஸ்த்வாத்
 3-1-3 ப்ராண கதேஸ்ச
 3-1-4 அக்ந்யாதி கதி ஸ்ருதே: இதி சேத் ந பாக்தத்வாத்
 3-1-5 ப்ரதமே ஸ்ரவணாத் இதி சேத் ந தா ஏவ ஹி உபபத்தே:
 3-1-6 அஸ்ருதத்வாத் இதி சேத் ந இஷ்டாதிகாரிணாம் ப்ரதீதே:
 3-1-7 பாக்தம் வா அநாத்ம வித்த்வாத் ததா ஹி தர்ஸயதி

3-1-2. க்ருத அத்யய அதிகரணம்

- 3-1-8 க்ருதாத்யயே அநுசயவாந் த்ருஷ்ட ஸ்ம்ருதிப்யாம் யதேதம் அநேவம் ச
 3-1-9 சரணாத் இதி சேத் ந உபலக்ஷணார்தேதி கார்ஷ்ணாஜிநி:
 3-1-10 ஆந்ரதக்யம் இதி சேத் ந தத் அபேக்ஷத்வாத்
 3-1-11 ஸுக்ருத துஷ்க்ருதே ஏவ இதி து பாதரி:

3-1-3. அநிஷ்டாதி கார்ய அதிகரணம்

- 3-1-12 அநிஷ்டாதிகாரிணாம் அபி ச ஸ்ருதம்
 3-1-13 ஸம்யமநே து அநுபூய இதரேஷாம் ஆரோஹ அவரோஹ தத் கதி தர்ஸநாத்
 3-1-14 ஸ்மரந்தி ச
 3-1-15 அபி ஸப்த
 3-1-16 தத்ராபி ச தத் வ்யாபாராத் அவிரோத:
 3-1-17 வித்யா கர்மணோ: இதி து ப்ரக்ருதத்வாத்
 3-1-18 ந த்ருதீயே ததா உபலப்த:
 3-1-19 ஸ்மர்யதே அபி ச லோகே
 3-1-20 தர்ஸநாத் ச
 3-1-21 த்ருதீய ஸப்த அவரோத: ஸம்ஸோகஜஸ்ய

3-1-4. தத் ஸ்வாபாவ்ய ஆபத்தி அதிகரணம்

- 3-1-22 தத் ஸ்வாபாவ்யாபத்தி: உபபத்தே:

3-1-5. ந அதிசிர அதிகரணம்

- 3-1-23 ந அதி சிரேண விஸேஷாத்

3-1-6. அந்ய அதிஷ்டித அதிகரணம்

- 3-1-24 அந்யாதிஷ்டதேஷு பூர்வவத் அபிலாபாத்
 3-1-25 அஸூத்தம் இதி சேத் ந ஸப்தாத்
 3-1-26 ரேத: ஸிக்யோகோஸ்த
 3-1-27 யோநே: ஸரீரம்

3-2. உபயலிங்க பாதம்

3-2-1. ஸந்த்யா அதிகரணம்

- 3-2-1 ஸந்த்யே ஸ்ருஷ்டி: ஆஹ ஹி
 3-2-2 நிர்மாதாரம் ச ஏகே புத்ராதயத் ச
 3-2-3 மாயாமாத்ரம் து கார்த்ஸந்யேந அபிவ்யக்த ஸ்வரூபத்வாத்
 3-2-4 பராபித்யாநாத் து திரோஹிதம் ததோ ஹி அஸ்ய பந்தவிபர்யயௌ
 3-2-5 தேஹ யோகாத்வா ஸோ஽பி
 3-2-6 ஸூசகஸ்ச ஹி ஸ்ருதே: ஆசகூதே ச தத்வித:

3-2-2. தத் அபாவ அதிகரணம்

- 3-2-7 தத் அபாவோ நாடீஷு தத் ச்ருதே: ஆத்மநி ச
 3-2-8 அத: ப்ரபோதோ அஸ்மாத்

3-2-3. கர்ம அநுஸ்ம்ருதி ஸப்த விதி அதிகரணம்

- 3-2-9 ஸ ஏவ ச கர்ம அநுஸ்ம்ருதி ஸப்த விதிப்ய:

3-2-4. முக்த அதிகரணம்

- 3-2-10 முக்தே: அர்த ஸம்பத்தி: பரிஸேஷாத்

3-2-5. உபயலிங்க அதிகரணம்

- 3-2-11 ந ஸ்தாநதோ அபி பரஸ்ய உபயலிங்கம் ஸர்வத்ர ஹி
 3-2-12 ந பேதாத் இதி சேத் ந ப்ரத்யேகம் அதத்வசநாத்
 3-2-13 அபி ச ஏவம் ஏகே
 3-2-14 அரூபவத் ஏவ ஹி தத் ப்ரதாநத்வாத்
 3-2-15 ப்ரகாஸவத் ச அவையர்த்யாத்
 3-2-16 ஆஹ ச தந்மாத்ரம்
 3-2-17 தர்ஸயதி வா அதோ அபி ஸ்மர்யதே
 3-2-18 அத ஏவ ச உபமா ஸூர்யகாதிவத்
 3-2-19 அம்புவத் அக்ரஹணாத் து ந ததாத்வம்
 3-2-20 வ்ருத்தி ஹ்ராஸ பாக்த்வம் அந்தர்பாவாத் உபய ஸாமஞ்ஜஸ்யாத் ஏவம் தர்சநாத் ச
 3-2-21 ப்ரக்ருதை தாவத்த்வம் ஹி ப்ரதிஷேததி ததோ ப்ரவீதி ச பூய:
 3-2-22 தத் அவ்யக்தம் ஆஹ ஹி
 3-2-23 அபி ஸம்ராதநே ப்ரத்யகூ அநுமாநாப்யாம்
 3-2-24 ப்ரகாசாதிவத் ச அவைசேஷ்யம் ப்ரகாச ச கர்மணி அப்யாஸாத்
 3-2-25 அத: அநந்தேந ததா ஹி லிங்கம்

3-2-6. அஹிகுண்டல அதிகரணம்

- 3-2-26 உபய வ்யபதேஸாத் து அஹிகுண்டலவத்
 3-2-27 ப்ரகாஸ ஆஸ்ரயவத்வா தேஜஸ்த்வாத்
 3-2-28 பூர்வவத் வா
 3-2-29 ப்ரதிஷேதாத் ச

3-2-7. பர அதிகரணம்

- 3-2-30 பரமத: ஸேதூந் மாந ஸம்பந்த பேத வ்யபதேஸேப்ய:
 3-2-31 ஸாமாந்யாத் து
 3-2-32 புத்த்யர்த: பாதவத்
 3-2-33 ஸ்தாந விலேஷாத் ப்ரகாஸாதிவத்
 3-2-34 உபபத்தேஸ்ச
 3-2-35 தத: அந்ய ப்ரதிஷேதாத்
 3-2-36 அநேந ஸர்வகதத்வம் ஆயாம ஸப்தாதிப்ய:

3-2-8. பல அதிகரணம்

- 3-2-37 பலமத உபபத்தே:
 3-2-38 ஸ்ருதத்வாச்ச
 3-2-39 தர்மம் ஜைமிநிரத ஏவ
 3-2-40 பூர்வம் து பாதராயணோ ஹேது வ்யபதேஸாத்

3-3. குண உபஸம்ஹார பாதம்**3-3-1. ஸர்வ வேதாந்த ப்ரத்யய அதிகரணம்**

- 3-3-1 ஸர்வ வேதாந்த ப்ரத்யயம் சோதநாதி அவிஸேஷாத்
 3-3-2 பேதாந் ந இதி சேத் ஏகஸ்யாம் அபி
 3-3-3 ஸ்வாத்யாயஸ்ய ததாத்வே ஹி ஸமாசாரே அதிகாராத் ச ஸவவத் ச
 தந்நியம:
 3-3-4 தர்ஸயதி ச
 3-3-5 உபஸம்ஹார: அர்த்தா பேதாத் விதி ஸேஷவத் ஸமாநே ச

3-3-2. அந்யதாத்வ அதிகரணம்

- 3-3-6 அந்யதாத்வம் ஸப்தாத் இதி சேத் ந அவிஸேஷாத்
 3-3-7 ந வா ப்ரகரணபேதாத் பரோவரீயஸ்த்வாதிவத்
 3-3-8 ஸம்ஜ்ஞாதஸ் சேத் தத் உக்தம் அஸ்தி து தத் அபி
 3-3-9 வ்யாப்தேஸ்ச ஸமஞ்ஜஸம்

3-3-3. ஸர்வ அபேத அதிகரணம்

- 3-3-10 ஸர்வ அபேதாத் அந்யத்ர இமே

3-3-4. ஆநந்தாதி அதிகரணம்

- 3-3-11 ஆநந்தாதய: ப்ரதாநஸ்ய
 3-3-12 ப்ரிய ஸிரஸ்த்வாத்ய அப்ராப்தி: உபசயா அபசயௌ ஹி பேதே
 3-3-13 இதரே து அர்த்த ஸாமாந்யாத்

- 3-3-14 ஆத்யாநாய ப்ரயோஜந அபாவாத்
 3-3-15 ஆத்ம ஸப்தாத்ச
 3-3-16 ஆத்ம க்ருஹீதி: இதரவத் உத்தராத்
 3-3-17 அந்வயாத் இதி சேத் ஸ்யாத் அவதாரணாத்

3-3-5. கார்ய ஆக்யாந அதிகரணம்

- 3-3-18 கார்ய ஆக்யாநாத் அபூர்வம்

3-3-6. ஸமாந அதிகரணம்

- 3-3-19 ஸமாந ஏவம் ச அபேதாத்

3-3-7. ஸம்பந்த அதிகரணம்

- 3-3-20 ஸம்பந்தாத் ஏவம் அந்யத்ர அபி
 3-3-21 ந வா விஸேஷாத்
 3-3-22 தர்ஸயதி ச

3-3-8. ஸம்ப்ருதி அதிகரணம்

- 3-3-23 ஸம்ப்ருதி த்ய வ்யாப்தி அபி ச அத:

3-3-9. புருஷவித்ய அதிகரணம்

- 3-3-24 புருஷவித்யாயாம் அபி ச இதரேஷாம் அநாம்நாநாத்

3-3-10. வேதாதி அதிகரணம்

- 3-3-25 வேதாத்ய அர்த்த பேதாத்

3-3-11. ஹாநி அதிகரணம்

- 3-3-26 ஹாநெள து உபாய ந ஸப்த சேஷத்வாத் குஸ்ச்சந்தஸ் ஸ்துதி உபகாநவத் தத் உக்தம்

3-3-12. ஸாம்பராய அதிகரணம்

- 3-3-27 ஸாம்பராயே தர்த வ்யாபாவாத் ததா ஹி அந்யே
 3-3-28 சந்தத உபய அவிரோதாத்
 3-3-29 கதே: அர்த்தவத் த்வம் உபயதா அந்யதா ஹி விரோத:
 3-3-30 உபபந்நஸ் தல்லக்ஷணார்த உபலப்தேர் லோகவத்
 3-3-31 யாவத் அதிகாரம் அவஸ்திதி: ஆதிகாரிகாணாம்

3-3-13. அநியம அதிகரணம்

- 3-3-32 அநியம: ஸர்வேஷாம் அவிரோத: ஸப்த அநுமாநாப்யாம்

3-3-14. அக்ஷரதி அதிகரணம்

- 3-3-33 அக்ஷரதியாம் து அவிரோத: ஸாமாந்ய தத் பாவாப்யாம் ஒளபஸதவத் தத் உக்தம்
 3-3-34 இயத் ஆமநநாத்

3-3-15. அந்தரத்வ அதிகரணம்

3-3-35 அந்தரா பூதக்ராமவத் ஸ்வாத்மந: அந்யதா பேதாந் உபபத்தி: இதி சேத் ந உபதேசவத்

3-3-36 வ்யதிஹாரோ விஸிம்ஷந்தி ஹி இதரவத்

3-3-37 ஸ ஏவஹி ஸத்யாதய:

3-3-16. காமாதி அதிகரணம்

3-3-38 காமாதி இதரத்ர தத்ர ச ஆயதநாதிப்ய:

3-3-39 ஆதராத் அலோப:

3-3-40 உபஸ்திதே அத: தத் வசநாத்

3-3-17. தந் நிர்தாரண அதிகரணம்

3-3-41 தந்நிர்தாரண அநியமஸ் தத் த்ருஷ்டே: ப்ருதக் அப்ரதிபந்த: பலம்

3-3-18. ப்ரதாந அதிகரணம்

3-3-42 ப்ரதாநவத் ஏவ தத் உக்தம்

3-3-19. லிங்க பூயஸ்த்வ அதிகரணம்

3-3-43 லிங்கபூயஸ்த்வாத் தத் ஹி பஸ்யஸ் தத் அபி

3-3-20. பூர்வ விகல்ப அதிகரணம்

3-3-44 பூர்வ விகல்ப: ப்ரகரணாத் ஸ்யாத் க்ரியா மாநஸவத்

3-3-45 அதிதேஸாத் ச

3-3-46 வித்ய ஏவ து நிர்தாரணாத் தர்ஸநாத் ச

3-3-47 ஸ்ருத்யாதி பஸ்யஸ்த்வாத் ச ந பாத:

3-3-48 அநுபந்தாதிப்ய: ப்ரஜ்ஞாந்தர ப்ருதக்த்வவத் த்ருஷ்டஸ்ச ததுக்தம்

3-3-49 ந ஸாமாந்யாத் அபி உபலப்தேர் ம்ருத்யுவந்ந ஹி லோகாபத்தி:

3-3-50 பரேண ச ஸப்தஸ்ய தாத் வித்யம் பூயஸ்த்வாத் அநுபந்த:

3-3-21. சரீரே பாவாத் அதிகரணம்

3-3-51 ஏக ஆத்மந: ஸரீரே பாவாத்

3-3-52 வ்யதிரேகஸ் தத் பாவா பாவித்வாத் ந து உபலப்திவத்

3-3-22. அங்காவபத்த அதிகரணம்

3-3-53 அங்காவபத்தாஸ் து ந ஸாகாஸு ஹி ப்ரதிவேதம்

3-3-54 மந்த்ராதிவத் வா அவிரோத:

3-3-23. பூம ஜ்யாயஸ்த்வ அதிகரணம்

3-3-55 பூம்ந: க்ரதுவத் ஜ்யாயஸ்த்வம் ததா ச தர்ஸயதி

3-3-24. ஸப்தாதி பேத அதிகரணம்

3-3-56 நாநா ஸப்தாதி பேதாத்

3-3-25. விகல்ப அதிகரணம்

3-3-57 விகல்போ அவிஸிஷ்ட பலத்வாத்

3-3-58 காம்யாஸ்து யதாகாமம் ஸமுச்சீயேரந் ந வா பூர்வஹேது பாவாத்

3-3-26. யதா ஆஸ்ரய பாவ அதிகரணம்

3-3-59 அங்கேஷு யதாஸ்ரயபாவ:

3-3-60 ஸிஷ்டேஸ்ச

3-3-61 ஸமாஹாராத்

3-3-62 குணஸாதாரண்ய ஸ்ருதேஸ்ச

3-3-63 ந வா தத் ஸஹ பாவா ஸ்ருதே:

3-3-64 தர்ஸநாச்ச

3-4. அங்க பாதம்**3-4-1. புருஷார்த்த அதிகரணம்**

3-4-1 புருஷார்த்தோ அத: ஸப்தாத் ஒதி பாதராயண:

3-4-2 ஸேஷத்வாத் புருஷார்த்தவாதோ யதா அந்யேஷு இதி ஜைமிநி:

3-4-3 ஆசார தர்ஸநாத்

3-4-4 தத் ஸ்ருதே:

3-4-5 ஸமந்வ ஆரம்பணாத்

3-4-6 தத்வதோ விதாநாத்

3-4-7 நியமாத்

3-4-8 அதிக உபதேஸாத் து பாதராயணஸ்ய ஏவம் தத் தர்ஸநாத்

3-4-9 துல்யம் து தர்ஸநம்

3-4-10 அஸார்வத்ரிகீ

3-4-11 விபாக: ஸதவத்

3-4-12 அத்யயந மாத்ர வத:

3-4-13 ந அவிஸேஷாத்

3-4-14 ஸ்துதயே அநுமதிர் வா

3-4-15 காமகாரேண ச ஏகே

3-4-16 உபமர்தம் ச

3-4-17 ஊர்த்வ ரேதஸ்ஸு ச ஸப்தே ஹி

3-4-18 பராமர்ஸம் ஜைமிநி: அசோதநா ச அபவத் இதி ஹி

3-4-19 அநுஷ்டேயம் பாதராயண: ஸாம்ய ஸ்ருதே:

3-4-20 விதிர்வா தாரணவத்

3-4-2. ஸ்துதிமாத்ர அதிகரணம்

3-4-21 ஸ்துதிமாத்ரம் உபாதாநாத் இதி சேத் ந அபூர்வத்வாத்

3-4-22 பாவ ஸப்தாச்ச

3-4-3. பாரிபல்வ அதிகரணம்

3-4-23 பாரிபல்வ அர்த்தா இதி சேத் ந விஸேஷிதத்வாத்

3-4-24 ததா ச ஏகவாக்ய உபபந்தாத்

3-4-4. அக்நி இந்தநாதி அதிகரணம்

3-4-25 அத ஏவ ச அக்நி இந்தநாதி அநபேக்ஷா

3-4-5. ஸர்வ அபேக்ஷ அதிகரணம்

3-4-26 ஸர்வ அபேக்ஷா ச யஜ்ஞாதி ஸ்ருதே: அஸ்வவத்

3-4-6. ஸம தமாதி அதிகரணம்

3-4-27 ஸம தமாதி உபேத: ஸ்யாத் ததா அபி து தத்விதே: ததங்கதயா தேஷாம் அபி அவஸ்ய அநுஷ்டேயத்வாத்

3-4-7. ஸர்வ அந்ந அநுமதி அதிகரணம்

3-4-28 ஸர்வ அந்ந அநுமதி ஸ்ச ப்ராணாத்யயே தத் தர்ஸநாத்

3-4-29 அபாதாத் ச

3-4-30 அபி ஸ்மர்யதே

3-4-31 ஸப்தஸ்ச அத: அகாமகாரே

3-4-8. விஹிதத்வ அதிகரணம்

3-4-32 விஹிதத்வாத்ச ஆஸ்ரம கர்ம அபி

3-4-33 ஸஹகாரித்வேந ச

3-4-34 ஸர்வதா அபி து த ஏவ உபயலிங்காத்

3-4-35 அநபிபவம் ச தர்ஸயதி

3-4-9. விதுர அதிகரணம்

3-4-36 அந்தரா ச அபி து தத் த்ருஷ்டே:

3-4-37 அபி ஸ்மர்யதே

3-4-38 விஸேஷ அநுக்ரஹஸ்ச

3-4-39 அதஸ்து இதரத் ஜ்யாயோ லிங்காத் ச

3-4-10. தத்பூத அதிகரணம்

3-4-40 தத் பூதஸ்ய து ந அதத்பாவோ ஜைமிநேரபி நியமாத் தத் ரூபா பாவேப்ய:

3-4-41 ந ச அதிகாரிகம் அபி பதந அநுமாநாத் தத் அயோகாத்

3-4-42 உபபூர்வம் அபி இதி ஏகே பாவம் அஸநவத் தத் உக்தம்

3-4-43 பஹிஸ்த உபயதா அபி ஸ்ம்ருதே: ஆசாராத் ச

3-4-11. ஸ்வாமி அதிகரணம்

3-4-44 ஸ்வாமிந: பல ஸ்ருதே: இதி ஆத்ரேய:

3-4-45 ஆர்த்விஜ்யம் இதி ஔடுலோமிஸ் தஸ்மை ஹி பரிக்ரியதே

3-4-12. ஸஹகாரி அந்தர விதி அதிகரணம்

3-4-46 ஸஹகாரி அந்தர விதி: பக்ஷேண த்ருதீயம் தத்வத: வித்யாதிவத்

3-4-47 க்ருத்ஸந பாவாத் து க்ருஹிண உபஸம்ஹார:

3-4-48 மௌநவத் இதரேஷாம் அபி உபதேஸாத்

3-4-13. அநாவிஷ்கர அதிகரணம்

3-4-49 அநாவிஷ் குர்வந் அந்வயாத்

3-4-14. ஐஹிக அதிகரணம்

3-4-50 ஐஹிகம் அப்யப்ரஸ்துத ப்ரதிபந்தே தத் தர்ஸநாத்

3-4-15. முக்தி பல அதிகரணம்

3-4-51 ஏவம் முக்திபலாநியம்: தத் அவஸ்தாவத்ருதே: தத் அவஸ்தாவத்ருதே:

அத்யாயம் - 4 - பல அத்யாயம்

4-1. ஆவ்ருத்தி பாதம்

4-1-1. ஆவ்ருத்தி அதிகரணம்

4-1-1 ஆவ்ருத்தி: அஸக்ருத் உபதேஸாத்

4-1-2 லிங்காத் ச

4-1-2. ஆத்மத்வ உபஸந அதிகரணம்

4-1-3 ஆத்ம இதி தூபகச்சந்தி க்ராஹயந்தி ச

4-1-3. ப்ரதீக அதிகரணம்

4-1-4 ந ப்ரதீகே ந ஹி ஸ:

4-1-5 ப்ரஹ்ம த்ருஷ்டி: உத்கர்ஷாத்

4-1-4. ஆதித்யாதி மதி அதிகரணம்

4-1-6 ஆதித்யாதிமத்ய: ச அங்க உபபத்தே:

4-1-5. ஆஸீந அதிகரணம்

4-1-7 ஆஸீந: ஸம்பவாத்

4-1-8 த்யாநாத் ச

4-1-9 அசலத்வம் ச அபேக்ஷய

4-1-10 ஸ்மரந்தி ச

4-1-11 யத்ர ஏகாக்ரதா தத்ர அவிஸேஷாத்

4-1-6. ஆப்ராயண அதிகரணம்

4-1-12 ஆப்ராயாணாத் தத்ர அபி ஹி த்ருஷ்டம்

4-1-7. தத் அதிகம அதிகரணம்

4-1-13 தத் அதிகம உத்தர பூர்வாகயோர் அஸ்லேஷ விநாஸௌ தத் வ்யபதேஸாத்

4-1-8. இதர அதிகரணம்

4-1-14 இதரஸ்ய அபி ஏவம் அஸம்ஸ்லேஷ: பாதே து

4-1-9. அநாரப்த கார்ய அதிகரணம்

4-1-15 அநாரப்த கார்யே ஏவ து பூர்வே ததவதே:

4-1-10. அக்நிஹோத்ராதி அதிகரணம்

4-1-16 அக்நிஹோத்ராதி து தத் கார்யாய ஏவ தத் தர்ஸநாத்

4-1-17 அத: அந்யாபி ஹி ஏகேஸாம் உபயோ:

4-1-18 யதேவ வித்யயேதி ஹி

4-1-11. இதர கூபண அதிகரணம்

4-1-19 போகேந த்விதரே கூபயித்வா ஸம்பத்யதே

4-2. உத்க்ராதி பாதம்**4-2-1. வாக் அதிகரணம்**

4-2-1 வாங்மநஸி தர்ஸநாத் சப்தாச்ச

4-2-2 அத ஏவ ச ஸர்வாண்யநு

4-2-2. மந: அதிகரணம்

4-2-3 தந்மந: ப்ராண உத்தராத்

4-2-3. அத்யகூ அதிகரணம்

4-2-4 ஸ: அத்யகூ தத் உபகமாதிப்ய:

4-2-4. பூத அதிகரணம்

4-2-5 பூதேஷு தத் ஸ்ருதே:

4-2-6 ந ஏகஸ்மிந் தர்ஸயதோ ஹி

4-2-5. ஆ ஸ்ருதி உபக்ரம அதிகரணம்

4-2-7 ஸமாநா ச ஆஸ்ருதி உபக்ரமாத் அம்ருதத்வம் ச அநுபோஷ்ய

4-2-8 ததாபீதே: ஸம்ஸார வ்யபதேஸாத்

4-2-9 ஸூகூடிமம் ப்ரமாணதஸ்ச தத உபலப்தே:

4-2-10 ந உபமர்தேந அத:

4-2-11 அஸ்யைவ ச உபபத்தே: ஊஷ்மா

4-2-12 ப்ரதிஷேதாத் இதி சேத் ந ஸாரீராத் ஸ்பஷ்டோ ஹி ஏகேஷாம்

4-2-13 ஸ்மர்யதே ச

4-2-6. பர ஸம்பத்தி அதிகரணம்

4-2-14 தாநி பரே ததா ஹி ஆஹ

4-2-7. அவிபாக அதிகரணம்

4-2-15 அவிபாகோ வசநாத்

4-2-8. தத் ஓக: அதிகரணம்

4-2-16 தத் ஓக: அக்ர ஜ்வலநம் தத் ப்ரகாசி தத்வாரோ வித்யா ஸாமர்த்யாத் தத் சேஷ கதி அநுஸ்ம்ருதி யோகாச்ச ஹார்த்த அநுக்ருஹீத: சத அதிகயா

4-2-9. ரஸ்மி அநுஸார அதிகரணம்

4-2-17 ரஸ்மி அநுஸாரீ

4-2-10. நிச அதிகரணம்

4-2-18 நிஸி ந இதி சேத் ந ஸம்பந்தஸ்ய யாவத் தேஹ பாவித்வாத் தர்சயதி ச

4-2-11. தக்ஷிணயந அதிகரணம்

4-2-19 அதஸ்ச அயநே அபி தக்ஷிணே

4-2-20 யோகிந: ப்ரதி ஸ்மர்யதே ஸ்மார்தே ச ஏதே

4-3. கதி பாதம்**4-3-1. அர்ச்சிராதி அதிகரணம்**

4-3-1 அர்ச்சிராதிநா தத் ப்ரதிதே:

4-3-2. வாயு அதிகரணம்

4-3-2 வாயும் அப்தாத் அவிஸேஷ விஸேஷாப்யாம்

4-3-3. வருண அதிகரணம்

4-3-3 தடிதோதி வருண: ஸம்பந்தாத்

4-3-4. ஆதிவாஹிக அதிகரணம்

4-3-4 ஆதிவாஹிகாஸ் தல்லிங்காத்

4-3-5 வைத்யதேந ஏவ ததஸ் தத் ஸ்ருதே:

4-3-5. கார்ய அதிகரணம்

4-3-6 கார்யம் பாதரிர் அஸ்ய கதி உபபத்தே:

4-3-7 விஸேஷிதத்வாத் ச

4-3-8 ஸாமீப்யாத் து தத் வ்யபதேஸ:

4-3-9 கார்யாத்யயே தத் அத்யக்ஷேண ஸஹாத: பரம் அபிதாநாத்

4-3-10 ஸ்ம்ருதேஸ்ச

4-3-11 பரம் ஜைமிநிர் முக்யத்வாத்

4-3-12 தர்ஸநாத் ச

4-3-13 ந ச கார்யே ப்ரதிபத்த்யபிஸந்தி:

4-3-14 அப்ரதீக ஆலம்பநாத் நயதீதி பாதராயண உபயதா ச தோஷாத் தத்க்ரதுச்ச

4-3-15 விஸேஷம் ச தர்ஸயதி

4-4. முக்தி பாதம்

4-4-1. ஸம்பத்ய ஆவிர்பாவ அதிகரணம்

- 4-4-1 ஸம்பத்ய ஆவிர்பாவ: ஸ்வேந ஸப்தாத்
 4-4-2 முக்த: ப்ரதிஜ்ஞாநாத்
 4-4-3 ஆத்மா ப்ரகரணாத்

4-4-2. அவிபாகேந த்ருஷ்டத்வ அதிகரணம்

- 4-4-4 அவிபாகேந த்ருஷ்டத்வாத்

4-4-3. ப்ரஹ்ம அதிகரணம்

- 4-4-5 ப்ராஹ்மேண ஜைமிநி: உபந்யாஸாதிப்ய:
 4-4-6 சிதி தந்மாத்த்ரேண தத் ஆத்மகத்வாத் இதி ஓளடுலோமி:
 4-4-7 ஏவம் அபி உபந்யாஸாத் பூர்வபாவாத் அவிரோதம் பாதராயண:

4-4-4. ஸங்கல்ப அதிகரணம்

- 4-4-8 ஸங்கல்பாத் ஏவ து தத் ஸ்ருதே:
 4-4-9 அத ஏவ ச அநந்ய அதிபதி:

4-4-5. அபாவ அதிகரணம்

- 4-4-10 அபாவம் பாதரி: ஆஹ ஹி ஏவம்
 4-4-11 பாவம் ஜைமிநி: விகல்ப ஆமநநாத்
 4-4-12 த்வாதஸாஹவத் உபயவிதம் பாதராயணோ அத:
 4-4-13 தந்வபாவே ஸந்த்யவத் உபபத்தே:
 4-4-14 பாவே ஜாக்ரத்வத்
 4-4-15 ப்ரதீபவத் ஆவேஸஸ் ததா ஹி தர்ஸயதி
 4-4-16 ஸ்வாப்யய ஸம்பத்தோ: அந்யதர அபேக்ஷம் ஆவிஷ்க்ருதம் ஹி

4-4-6. ஜகத்வ்யாபார வர்ஜ அதிகரணம்

- 4-4-17 ஜகத் வ்யாபார வர்ஜம் ப்ரகரணாத் அஸந்நிஹிதத்வாத் ச
 4-4-18 ப்ரத்யக்ஷ உபதேஸாத் இதி சேத் ந ஆதிகாரிக மண்டலஸ்தோக்தே:
 4-4-19 விகாராவர்தி ச ததா ஹி ஸ்திதிம் ஆஹ
 4-4-20 தர்ஸயத: ச ஏவம் ப்ரத்யக்ஷ அநுமானே
 4-4-21 போகமாத்ர ஸாம்ய லிங்காத் ச
 4-4-22 அநாவ்ருத்தி: ஸப்தாத் அநாவ்ருத்தி: ஸப்தாத்

ஸ்ரீவேதவ்யாஸ பகவான் அருளிச்செய்த ப்ரஹ்மஸூத்ரம் ஸம்பூர்ணம்

திருவே தஞ்சம்
 திருவரங்கனே தஞ்சம்
 ஸ்ரீவேதவ்யாஸ பகவான் திருவடிகளே தஞ்சம்
 தஞ்சமடைந்த நம் இராமாநுசன் திருவடிகளே தஞ்சம்